نفت و انرژی

صنعت، مقصد گاز صرفه‌جویی شده از طرح تعویض بخاری‌ها

معاون وزیر نفت در امور گاز با اعلام آغاز طرح ملی تعویض بخاری‌های پرمصرف با نمونه‌های پربازده گفت: گاز صرفه‌جویی‌شده در نتیجه اجرای این طرح، به‌صورت مستقیم به بخش صنعت اختصاص می‌یابد.

به گزارش زمان به نقل از شرکت ملی گاز ایران، سعید توکلی چهارشنبه (اول مرداد) در آیین آغاز طرح ملی جایگزینی ۷۲۵ هزار بخاری راندمان بالا با سرمایه‌گذاری ۲۸۸ میلیون دلار با اشاره به اهمیت اصلاح الگوی مصرف انرژی گفت: کشور با ناترازی انرژی مواجه است، نه صرفاً ناترازی گاز؛ چرا که بیش از ۷۳ درصد از سبد انرژی ایران از طریق گاز تأمین می‌شود، رقمی بی‌سابقه در جهان. وی با بیان اینکه مصرف بالای گاز در بخش گرمایش مهم‌ترین عامل فشار به شبکه گاز است، افزود: در فصل‌های سرد، ناترازی انرژی به حدود ۳۵۰ تا ۴۰۰ میلیون مترمکعب در روز می‌رسد که اجرای این طرح می‌تواند بخشی از آن را جبران کند. معاون وزیر نفت ادامه داد: برآوردها نشان می‌دهد تعویض هر بخاری پرمصرف با مدل‌های جدید، سالانه تا ۴۶۶ مترمکعب صرفه‌جویی گاز به همراه دارد. تاکنون قرارداد تعویض یک میلیون و ۷۲۵ هزار بخاری امضا شده که منافع آن به محیط زیست، سرمایه‌گذار و دولت بازمی‌گردد. توکلی همچنین به اقدام‌های مکمل طرح اشاره کرد و گفت: در قالب طرح بهینه‌سازی موتورخانه‌ها، تاکنون ۱۰۵ هزار موتورخانه بهسازی ۱۰۰ هزار سیستم هوشمند نصب و ۲۰ هزار سیستم گازسوز فرسوده تعویض شده است. وی پیش‌بینی کرد از مجموع ۴.۱ میلیون بخاری فعال در کشور، پیش‌بینی می‌شود با اجرای کامل این طرح، حدود ۳.۷ میلیون بخاری با مدل‌های راندمان بالا و مابقی با پکیج‌های حرارتی جایگزین شوند. مدیرعامل شرکت ملی گاز ایران با تأکید بر پایبندی این شرکت به تعهدات خود، خواستار همکاری حداکثری نهادهای مسئول شد و اعلام کرد: در فاز نخست، ۷۵۰ هزار بخاری جدید از سال آینده توزیع خواهد شد و گاز صرفه‌جویی‌شده مستقیماً به بخش صنعت اختصاص می‌یابد.

آغاز تعویض بیش از ۴ میلیون بخاری کم‌راندمان

ولی‌اله دینی، مدیرعامل شرکت بازرگانی گاز ایران در این آیین با اشاره به اینکه در راستای کاهش مصرف گاز، ارتقای ایمنی و حفظ محیط زیست، طرح تعویض ۴.۱ میلیون بخاری غیراستاندارد در سطح کشور آغاز شده است، اظهار کرد: تاکنون برای نزدیک به ۲ میلیون دستگاه، قرارداد جایگزینی امضا شده است. وی با بیان اینکه این طرح ملی با هدف کاهش مصرف انرژی و افزایش ایمنی در فضاهای آموزشی و مسکونی کلید خورده است و انتظار می‌رود تا ۵۰ درصد صرفه‌جویی در مصرف گاز حاصل شود، افزود: برای تحقق کامل اهداف این طرح، همکاری همه دستگاه‌های مسئول ضروری است. مدیرعامل شرکت بازرگانی گاز ایران با اشاره به اینکه امیدواریم با نصب این بخاری‌ها مصوبه شورای اقتصاد به نتیجه برسد، تأکید کرد: اجرای این طرح نه‌تنها در بهینه‌سازی مصرف انرژی اثرگذار خواهد بود، بلکه گامی مؤثر در حفاظت از محیط زیست و ارتقای کیفیت زندگی مردم کشور به‌شمار می‌آید.

تعویض ۷۲۵ هزار بخاری کم‌بازده با نمونه‌های پربازده

حسن افتخاری، مدیرعامل شرکت گاز استان خراسان رضوی در آیین آغاز این طرح گفت: طرح ملی جایگزینی بخاری‌های کم‌بازده با نمونه‌های پربازده، با هدف صرفه‌جویی در مصرف گاز و با سرمایه‌گذاری ۲۸۸ میلیون دلاری از استان خراسان رضوی آغاز شده است. وی افزود: برای اجرای این پروژه ملی، ۲۸۸ میلیون دلار سرمایه‌گذاری شده و حمایت‌های لازم با محوریت استانداری خراسان رضوی صورت گرفته است. افتخاری با بیان اینکه هدف این طرح کاهش مصرف گاز، ارتقای بهره‌وری انرژی و تأمین پایدار سوخت صنایع فولادی است، ادامه داد: هر بخاری جدید می‌تواند سالانه به‌طور میانگین ۴۶۶ مترمکعب صرفه‌جویی در مصرف گاز به همراه داشته باشد.

جایگزینی بخاری‌ها، اقدامی تحول‌ساز در بهینه‌سازی

غلامحسین مظفری، استاندار خراسان رضوی هم در این آیین با تأکید بر ضرورت اصلاح الگوی مصرف، تقویت تولید را تنها راه نجات و اقتدار کشور دانست و اظهار کرد: این طرح نقش مهمی در کاهش مصرف گاز و هدایت هدفمند انرژی به سمت تولید ایفا می‌کند و از جمله طرح‌های تحول‌ساز ملی در حوزه بهینه‌سازی مصرف انرژی به شمار می‌آید. وی با اشاره به اهمیت اجرای این طرح گفت: عدد عقد گذاری‌شده برای اجرای آن، جایگزینی ۴ میلیون بخاری کم‌بازده با نمونه‌های پربازده است؛ اما حتی اگر این عدد به یک میلیون دستگاه هم برسد، گامی مؤثر در مدیریت و کنترل مصرف انرژی خواهد بود. هدف نهایی باید هدایت مصرف به‌سوی تولید باشد، چرا که تولید تنها مسیر نجات کشور است. اگر به‌دنبال ایرانی مقتدر هستیم، باید بنیان‌های تولید را تقویت کنیم. استاندار خراسان رضوی با تأکید بر ضرورت تغییر الگوی مصرف گفت: اصلاح مصرف یکی از مهم‌ترین اولویت‌های ماست و برای تحقق آن، به برنامه‌ریزی دقیق، اجرای پویش‌های مستمر و گفت‌وگوی شفاف با مردم نیاز داریم. مظفری در پایان از عملکرد شرکت ملی گاز ایران قدردانی کرد و گفت: اقدام‌های انجام‌شده از سوی این شرکت قابل تقدیر است.

رئیس اتاق ایران تاکید کرد:

لزوم بازنگری و تقویت بسته حمایت از صنایع



رئیس اتاق ایران گفت: مطالعات انجام‌شده نشان می‌دهد که بسته حمایتی از صنایع، با برخی ابهامات و نواقص همراه است و نیاز به بازنگری و تقویت دارد.

به گزارش زمان به نقل ازمهر، صمد حسن‌زاده، رئیس اتاق بازرگانی ایران درباره بسته حمایتی دولت برای واحدهای تولیدی اظهار کرد: در پی تجاوز رژیم صهیونیستی و شرایط خاص کشور، برخی از واحدهای تولیدی دچار آسیب‌های فیزیکی شدند و بسیاری دیگر نیز به دلیل تعطیلی بازار، قطع ارتباطات خارجی و بین‌استانی با مشکلات اقتصادی مواجه شده‌اند. وی افزود: در چنین شرایطی، تهیه بسته حمایتی از سوی دولت اقدامی بسیار ارزشمند و قابل‌تقدیر است. دولت برای تدوین این بسته تلاش زیادی کرده و بویژه وزیر صنعت، در حمایت از بخش خصوصی اقدامات مؤثری را به انجام رسانده‌اند. حسن‌زاده ادامه داد: بسیاری از تشکل‌ها، کمیسیون‌ها و انجمن‌ها کارهای مطالعاتی دقیقی در این زمینه انجام داده و پیشنهاداتی ارائه کرده‌اند. مرکز پژوهش‌های اتاق بازرگانی ایران نیز بر روی این بسته حمایتی مطالعه کرده و مجموعه‌ای از پیشنهادها را آماده کرده است. رئیس اتاق بازرگانی ایران تأکید کرد: هدف از این پیشنهادها آن است که واحدهای تولیدی بتوانند در این دوره بسیار سخت که کشور با مشکلاتی مانند تحریم و جنگ مواجه است، همچنان به فعالیت خود ادامه دهند، تولید را متوقف نکنند و اشتغال موجود را حفظ نمایند.

بنابراین ضروری است که دولت تمهیدات بیشتری را در نظر بگیرد. وی افزود: این مطالب و پیشنهادات توسط اتاق بازرگانی، بویژه مرکز پژوهش‌ها، جمع‌بندی شده و به مسئولین منتقل خواهد شد. رئیس اتاق بازرگانی ایران با تأکید بر لزوم ارائه تسهیلات، توسعه سرمایه‌گذاری و گسترش روابط داخلی و خارجی دارد. در این شرایط سخت باید تدابیری جدی برای تداوم تولید و حفظ اشتغال اندیشیده شود. وی تاکید کرد: دولت در تعامل با بخش خصوصی تلاش دارد کاستی‌ها را برطرف کند و زمینه‌ای فراهم سازد تا بنگاه‌های اقتصادی بتوانند نقش خود را در استمرار تولید، حفظ اشتغال و پاسخگویی به نیازهای کشور به‌خوبی ایفا کنند.

معاون وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی خبر داد:

تلاش برای جلب مشارکت بخش خصوصی در حوزه مهارت آموزی

رئیس سازمان آموزش فنی و حرفه ای کشور گفت: برای جبران عقب‌ماندگی‌های زیرساختی مراکز آموزش فنی و حرفه ای، تلاش شده منابع مالی جدیدی به حوزه آموزش مهارتی هدایت شود. بر همین اساس با رایزنی‌های صورت گرفته، پنج درصد از منابع مسئولیت اجتماعی وزارت نفت به توسعه زیرساخت‌های فنی و حرفه‌ای اختصاص داده شده است.

به گزارش زمان به نقل از ایرنا، غلامحسین محمدی در هفته مهارت آموزی از جذب منابع جدید برای به روزرسانی تجهیزات و امکانات مراکز آموزش خبر داد و گفت: هزار میلیارد تومان اعتبار مالیاتی از محل مشارکت شرکت‌های دانش‌بنیان، برای تولید و توسعه تجهیزات آموزشی به این حوزه اختصاص یافته است. از اردیبهشت امسال نیز دریافت سهم یک در هزار مزد کارگران طبق اساسنامه سازمان، برای تأمین منابع جدید آغاز شده است. وی در خصوص توسعه زیرساخت‌های آموزشی نیز اذعان داشت: برای جبران عقب‌ماندگی‌های زیرساختی، تلاش شده منابع مالی جدیدی به حوزه آموزش مهارتی هدایت شود. بر همین اساس با رایزنی‌های صورت گرفته، پنج درصد از منابع مسئولیت اجتماعی وزارت نفت به توسعه زیرساخت‌های فنی و حرفه‌ای اختصاص داده شده است.معاون وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی تاکید کرد: هدف ما ساختن مسیری نو برای آموزش مهارتی کشور است؛ با تکیه بر برنامه‌های روزآمد، مشارکت صنایع و روزآمدسازی سرفصل‌ها، آموزش فنی و حرفه‌ای را به نیازهای واقعی بازار کار نزدیک می‌کنیم. مجموعه‌ای از راهکارها و برنامه‌های اصلاحی سازمان را برای ارتقاء و بهبود نظام آموزش مهارتی کشور تشریح کرد و گام نخست را در این زمینه «تفویت مشارکت کارفرمایان و صنایع با بخش آموزش فنی و حرفه‌ای» دانست.وی افزود: در سال‌های اخیر، مدل‌های مختلفی برای جلب مشارکت بخش خصوصی و رفع فاصله آموزش با بازار کار پیاده‌سازی شده است؛ از جمله این مدل‌ها، توسعه آموزش‌های جوار کارگاهی، ایجاد هنرستان‌ها و مراکز آموزشی وابسته به صنایع و اداره برخی مراکز آموزشی به صورت هیات امنایی و با مشارکت شرکای صنعتی و اقتصادی است. در این مدل‌ها صنایع می‌توانند با پرداخت هزینه‌های آموزشی به مراتب کمتر، از زیرساخت‌های آموزشی نیز استفاده کنند و نیروی متخصص متناسب با نیاز خود تربیت کنند. محمدی اظهار کرد: امروز هدف این است که فعالان اقتصادی بتوانند بدون نیاز به سرمایه‌گذاری مجدد و صرف هزینه‌های بالا، از امکانات و زیرساخت‌های کشور در تربیت نیروی کار برخوردار شوند. با همکاری و آموزش مشترک مربیان صنعت و سازمان فنی و حرفه‌ای، ضمن کاهش هزینه آموزش، خروجی نیز دقیقاً بر اساس نیاز بازار شکل می‌گیرد. رئیس سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای درباره روزآمدسازی سرفصل‌ها و محتوای آموزشی گفت: تدوین و به‌روزرسانی اسناد حرفه‌ای و سرفصل‌ها با توجه به فناوری‌های جدید در دستور کار قرار دارد. در حوزه مهارت‌های نوین و پیشرفته به‌ویژه اقتصاد دیجیتال، برنامه‌ریزی شده است تا اسناد حرفه‌ای در زمینه‌هایی همچون هوش مصنوعی، اینترنت اشیا، راهکارهای ابری، روباتیک و انرژی‌های تجدیدپذیر تدوین و هر سال بازنگری شود. این فعالیت‌ها با همکاری نظامات صنفی و مراکز حرفه‌ای برای شناسایی مشاغل پرتقاضا و روزآمد انجام می‌شود. وی اضافه کرد: در سال جاری، تعداد قابل توجهی از سرفصل‌ها به‌ویژه در رشته‌های پرکاربردی مثل برق، مکانیک، کامپیوتر و گرافیک به‌روزرسانی شده‌اند و این روند مستمر در حال انجام است. رئیس سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای به وضعیت معیشتی و توانمندسازی مربیان نیز پرداخت و اضافه کرد: حمایت از مربیان و ارتقاء جایگاه آنان یکی دیگر از برنامه‌های کلیدی مورد توجه سازمان است. برای تقویت بنیه علمی مربیان، برنامه‌های آموزش ضمن خدمت در داخل و خارج کشور برگزار می‌شود. از جمله، با همکاری سازمان‌های بین‌المللی مانند یونسکو و کوئیکا (نهاد همکاری‌های بین‌المللی کره جنوبی)، منابع ارزی تخصیص یافته تا مربیان در پنج کشور آموزش‌های تخصصی مهارت‌های نوین و اقتصاد دیجیتال را دریافت کنند. محمدی همچنین از توجه به معیشت مربیان فنی و حرفه ای در دولت چهاردهم خبر داد و گفت: برای ارتقاء معیشت و حقوق همکاران، اعمال ضرایب جدید، رتبه‌بندی و افزایش پرداختی‌ها در دستور کار قرار گرفته است و طی یک سال اخیر متوسط دریافتی مربیان بیش از ۵۰ درصد افزایش یافته است. وی با بیان اینکه سازمان فنی و حرفه ای، سازمان پیری محسوب می شود و بسیاری از مربیان در حال بازنشسته شدن هستند، افزود: برای نوسازی نیروی انسانی سازمان، با همکاری سازمان امور اداری و استخدامی، نخستین آزمون استخدامی آموزش فنی و حرفه‌ای طراحی و آماده برگزاری شده تا نیروهای متخصص تازه‌نفس جذب شوند که به نظر برگزاری این آزمون و جذب نیروها تا سال آینده زمان‌بر باشد. محمدی تاکید کرد: ایجاد شبکه مشارکتی با اتاق بازرگانی، اتاق تعاون و اتاق اصناف برای راه‌اندازی مرکز ملی توسعه مهارت ایران، تدوین طرح‌های مشارکتی با هدف آموزش گسترده نیروی ماهر برای حوزه‌های پیشرفته و توسعه همکاری‌های بین‌المللی در فهرست برنامه‌های مهم سال جاری قرار دارد.

قیمت خودروهای وارداتی امسال با تعرفه قبلی اصلاح می شود

سازمان حمایت مصرف کنندگان و تولید کنندگان از گمرک خواست فهرست واردکنندگانی که به دلیل تغییر تعرفه واردات خودرو قرار است اضافه پرداختی آنها مسترد شود، برای جلوگیری از تحمیل هزینه های مازاد به مصرف کنندگان نهایی به این سازمان اعلام شود.

به گزارش زمان به نقل ازایرنا، در نامه ارسالی این سازمان به گمرک آمده است: با توجه به آیین نامه اجرایی بند (ر) تبصره (۱) قانون بودجه سال ۱۴۰۴ (واردات خودروی سواری) ابلاغی هیات وزیران و صدور بخشنامه اجرایی آن توسط مدیر کل دفتر واردات گمرک، این سازمان در اجرای وظایف ابلاغی، مسئول بررسی و اعلام قیمت فروش خودروهای وارداتی بوده و در این راستا در سال جاری نیز قیمت گذاری خودروهای وارداتی را بر اساس اسناد و مدارک ارائه شده توسط شرکت‌های وارد کننده از جمله پروانه گمرکی و اسناد ترخیص انجام داده است. این نامه می افزاید: با توجه به اینکه قیمت گذاری های انجام شده در سال ۱۴۰۴ بر مبنای مقررات پیشین و قبل از ابلاغ آیین نامه جدید انجام شده و مفاد آیین نامه یادشده منجر به کاهش حقوق و عوارض گمرکی خودروهای سواری وارداتی شده است، درخواست می شود به منظور تعدیل قیمت‌های فروش محاسباتی و جلوگیری از تحمیل هزینه های مازاد به مصرف کنندگان نهایی مقرر فرمایید گمرکات اجرایی کشور در مواردی که اقدام به اصلاح محاسبات گمرکی و استرداد ما به التفاوت وجوه به شرکت های وارد کننده نموده یا در آینده اقدامی در این خصوص می نمایند، فهرست خودروهای مشمول بازپرداخت مابه التفاوت حقوق ورودی به دلیل اجرای آیین نامه موصوف به همراه اطلاعات مربوط به شماره ثبت سفارش، شماره پروانه گمرکی و تاریخ، ترخیص، مشخصات کامل خودرو (برند، مدل، تیپ، سال ساخت، کشور مبدأ)، نام شرکت وارد کننده، میزان مابه التفاوت حقوق ورودی مسترد شده به ازای هر دستگاه تاریخ اعمال اصلاحیه در محاسبات گمرکی و ... با قید فوریت برای اقدام لازم به این سازمان اعلام شود.

تهاترهای غیرقانونی در بازار مسکن پیگرد قانونی ندارد

نایب رئیس اول اتحادیه املاک با اشاره به گسترش تهاتر ملک با ارز، خودرو و طلا گفت: این معاملات خارج از سامانه‌های رسمی انجام می‌شود و در صورت بروز اختلاف، پیگرد قانونی ندارند.

به گزارش زمان به نقل ازمهر، داوود بیگی‌نژاد نایب‌رئیس اول اتحادیه مشاوران املاک تهران با اشاره به تحولات جدید در بازار خرید و فروش ملک، از گسترش پدیده‌ای جدید در معاملات مسکن خبر داد و گفت: بررسی وضعیت بازار مسکن نشان می‌دهد که فروشندگان به دلیل کمبود نقدینگی خریداران، حاضرند ملک خود را با دارایی‌های دیگر معاوضه کنند. وی افزود: تهاتر در بازار مسکن صرفاً محدود به «ملک با ملک» نیست، بلکه ملک با خودرو، طلا، دلار، زمین یا وبالا نیز معاوضه می‌شود. در این میان، خودرو به دلیل نقدشوندگی بالاتر، سهم بیشتری در این معاملات دارد. بیگی‌نژاد ادامه داد: گسترش این نوع معاملات، بازتابی از کاهش قدرت خرید مردم در بازار مسکن است و بسیاری از این تهاترها به‌صورت غیررسمی و بدون ثبت در قراردادهای حقوقی انجام می‌شود. وی با انتقاد از نحوه انتشار آگهی‌ها در فضای مجازی گفت: نکته قابل تأمل این است که چگونه پلتفرم‌های مجازی، به‌راحتی آگهی این نوع تهاترها را منتشر می‌کنند، در حالی که ثبت قانونی این قراردادها در سامانه‌های رسمی ممکن نیست. این وضعیت، هم زمینه‌ساز تضییع حقوق مردم در مبادلات مالی شده و هم امکان پیگیری قضائی در صورت بروز اختلاف را از بین می‌برد. نایب رئیس اول اتحادیه مشاوران املاک تهران با اشاره به مسائل حقوقی و بانکی این معاملات تصریح کرد: با توجه به ضوابط بانک مرکزی درباره مبارزه با پولشویی و محدودیت نگهداری ارزهای خارجی مانند دلار و یورو، انجام چنین معاملاتی نه از منظر قانونی پذیرفتنی است و نه امکان رصد مالی آن‌ها از طریق شبکه بانکی کشور وجود دارد. از این رو، چنانچه یکی از طرفین قرارداد با مشکلی مواجه شود، امکان ثبت شکایت رسمی نیز از بین می‌رود. وی در پایان تأکید کرد: تنظیم و ثبت قراردادهایی خارج از سامانه و چارچوب‌های قانونی، برای مشاوران املاک مجاز امکان‌پذیر نیست و در نتیجه آمار رسمی و قابل اتکایی از این نوع معاملات در دست نیست.

قیمت‌گذاری کمتر از ارزش واقعی؛ مشکل اصلی واگذاری شرکت‌ها

وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی گفت: یکی از مهم‌ترین مشکلات در زمینه واگذاری شرکت ها، قیمت‌گذاری کمتر از ارزش واقعی است که ناشی از مدیریت و تکالیف غیرتجاری تحمیل‌شده بر آن‌هاست.

به گزارش زمان به نقل ازمهر، احمد میدری در نشست بررسی جایگاه شرکت سرمایه‌گذاری دارویی تأمین (تیپیکو) در صنعت دارو و ارزیابی عملکرد آن با اشاره به عملکرد شرکت‌های بزرگ در شرایط بحرانی، اظهار کرد: در جنگ ۱۲ روزه، شرکت‌های بزرگ وابسته به سازمان تأمین اجتماعی نقش مهمی در انجام وظایف خود و تأمین کالاهای اساسی کشور ایفا کردند، به عنوان نمونه، یکی از شرکت‌های حمل‌ونقل این سازمان با در اختیار داشتن ۶۰۰ دستگاه کشنده، پیشگام تخلیه سریع بنادر شد و شرکت پگاه نیز که ۲۵ درصد لبنیات کشور را تأمین می‌کند، با ورود فوری به بازار از ایجاد خلأ در تأمین مواد لبنی جلوگیری کرد. وی افزود: در صنعت دارو نیز شرکت‌های بزرگ بدون در نظر گرفتن محاسبات معمول سود و زیان، به سرعت وارد عمل شدند و این ظرفیت‌ها در مواقع اضطراری بسیار تعیین‌کننده است. وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی با اشاره به تکلیف قانونی برای خروج سازمان تأمین اجتماعی از بنگاه‌داری اظهار کرد: بر اساس قانون برنامه، ما موظف به واگذاری این شرکت‌ها هستیم. فروش شرکت تیپیکو امکان‌پذیر است اما چالش‌های متعددی دارد. یکی از مهم‌ترین مشکلات، قیمت‌گذاری پایین‌تر از ارزش واقعی این شرکت‌هاست که ناشی از مدیریت و تکالیف غیرتجاری تحمیل‌شده بر آن‌هاست. وی افزود: تغییرات گسترده مدیریتی با هر تغییر دولت و همچنین تکالیفی که به شرکت‌ها برای انجام مأموریت‌های غیراقتصادی داده می‌شود، باعث شده این شرکت‌ها نتوانند ارزش واقعی خود را در بازار نشان دهند. از سوی دیگر، هرگونه فروش با اعتراض نهادهای نظارتی مواجه می‌شود و این فرآیند را پیچیده می‌کند. میدری با اشاره به تجربه کشورهای دیگر در مدیریت دارایی‌های مشابه گفت: در آمریکا و برخی کشورها، ساختار مالکیت شرکت‌ها به گونه‌ای است که صندوق‌های بازنشستگی و سرمایه‌گذاری‌های نهادی مالک بخش عمده‌ای از سهام هستند و مدیریت در اختیار بخش خصوصی قرار دارد.به گفته وی، چنین مدلی می‌تواند برای تیپیکو نیز بررسی شود تا هم شرکت بزرگ باقی بماند و هم مدیریت خصوصی بر آن حاکم شود.

نگاه روز

چرا صادرات نفت ایران رکورد شکست؟

مریم فکری

یک اقتصاددان معتقد است: در حوزه اقتصادی حتی در بازگشت مکانیسم ماشه، دلایلی که به لحاظ امنیت ملی و نه تجاری منجر به واردات نفت چین از ایران شده، بسیار مهم‌تر از بندهای ۱۴ و ۱۵ قطعنامه ۱۹۲۹ است.

صادرات نفت ایران رکورد شکست. داده‌های شرکت ردیابی نفتکش‌ها (ورتکسا) نشان می‌دهد که ایران در ماه ژوئن موفق شده روزانه حدود ۱۸ میلیون بشکه نفت صادر کند؛ عددی که یک رکورد کم‌سابقه در شرایط تحریمی و بی‌ثباتی منطقه‌ای به‌شمار می‌رود. بر همین اساس، دویچه‌وله آلمان به نقل از داده‌های شرکت ردیابی نفتکش‌ها (ورتکسا)، از صادرات ۱۸ میلیون بشکه نفت توسط ایران خبر داد؛ این در شرایطی است که وزیر خزانه‌داری آمریکا ۵ ماه پیش اعلام کرده بود که «متعهد هستیم صادرات نفت ایران را به ۱۰۰ هزار بشکه در روز کاهش دهیم.» پیش از این نیز دونالد ترامپ، رییس‌جمهور سابق آمریکا بارها اعلام کرده بود، هدف نهایی کاخ سفید، راساندن صادرات نفت ایران به صفر است. این موضع با واکنش قاطع و صریح مقامات کشورمان به‌ویژه وزیر نفت روبه‌رو شد. بدین ترتیب سیاست ترامپ برای کاهش صادرات نفت ایران با شکست مواجه شده است. در همین رابطه مجید شاکری، اقتصاددان می‌گوید: به محض این‌که ترامپ در آمریکا رای آورد، بسیاری در ایران گفتند که ترامپ یک فشار حداکثری جدید را ایجاد خواهد کرد و میزان صادرات نفت ایران، شبیه تجربه‌ای که در سال ۹۷ داشتیم، کاهش شدیدی خواهد داشت. وی می‌افزاید: اما در آن زمان توضیح ما این بود که آن چیزی که منجر به رشد صادرات نفت ایران در دوره بعد از آذر ۱۴۰۱ شده، چیزی بسیار فراتر از چشم پوشیدن، یا چشم نپوشیدن، یا شیوه فروش نفت ایران و یا هر چیز دیگری شبیه به آن است. این اقتصاددان در این رابطه توضیح می‌دهد: یکی از مهم‌ترین ابزارهای چینی‌ها برای کنترل میزان واسنجگی به نفت روسیه، افزایش واردات نفت از ایران است. از آذر ۱۴۰۱ چینی‌ها از این ابزار استفاده کرده و میزان خرید نفت از ایران را افزایش دادند. شاکری ادامه می‌دهد: این دینامیک و سه‌گانه مابین چین، روسیه و آمریکا همچنان برقرار است و بسیار قوی‌تر و مهم‌تر از این است که آمریکایی‌ها چه تحریمی را اعمال می‌کنند و یا چه تحریمی را اعمال نمی‌کنند. یک موضع امنیت ملی برای طرف چینی هست و در چارچوب روابط دوجانبه مابین ایران و چین هم سقف، افزایش و کاهش پیدا می‌کند. وی متذکر می‌شود: تنها راهی که آمریکایی‌ها واقعا دارند، این است که بگویند به لحاظ نظامی مانع از صادرات نفت ایران شوند که این راه را هم در دوره بایدن امتحان کردند. یعنی در دوره بایدن، یک دوره طولانی مناقشه و جنگ نفت‌کش‌ها برعلیه صادرات نفت ایران انجام شد که در نهایت ایران از آن دوره، موفقیت‌آمیز بیرون آمد و راه را نمی‌توانیم بگوییم آمریکایی‌ها بدون هزینه دوباره می‌توانند استفاده کنند. این اقتصاددان تاکید می‌کند: بر همین اساس، با وجود تصوری که ما با کاهش صادرات نفت مواجه خواهیم بود، در شرایطی که واقعا طرف آمریکایی در ۹۰ روز آخر بایدن از یک نقش جدیدی از تحریم‌ها در حوزه نفتی استفاده کرد، نه‌تنها میزان صادرات نفت ایران کاهش پیدا نکرد، بلکه افزایش هم پیدا کرد. شاکری در ادامه با اشاره به احتمال بازگشت مکانیسم ماشه و تاثیر آن روی صادرات نفت می‌گوید: همین قاعده در رابطه با بازگشت مکانیسم ماشه هم وجود دارد. من درباره بعد امنیتی یا سیاسی صحبت نمی‌کنم؛ آن یک بعد دیگری است. اما در حوزه اقتصادی حتی در بازگشت مکانیسم ۱۹۲۹ و حتی در اجرای بند ۱۴ و ۱۵ قطعنامه ۱۹۲۹، دلایلی که به لحاظ امنیت ملی و نه تجاری منجر به واردات نفت چین از ایران شده، بسیار مهم‌تر از بندهای ۱۴ و ۱۵ قطعنامه ۱۹۲۹ است. وی یادآور می‌شود: دلایل را پیش از این هم گفتم که به خاطر دینامیکی که مابین روسیه، چین و آمریکاست و این‌که چینی‌ها می‌کوشند برای این‌که میزان وابستگی‌شان به نفت روسیه زیاد نشود و این به یک کارتی برای معامله بین روسیه و آمریکا تبدیل نشود، میزان واردات نفت خود از ایران را افزایش دهند. این اقتصاددان در پایان به این سوال خبرآنلاین که پس شما معتقدید که حتی اگر مکانیسم ماشه هم اجرا شود، میزان صادرات نفت ایران کاهش پیدا نمی‌کند؟ تاکید می‌کند: ببینید، این موضوع در چارچوب روابط دوجانبه مطرح است. ممکن است در روابط با چین یک اتفاقی بیفتد که صادرات نفت کم شود. این ربطی به قطعنامه ۱۹۲۹ ندارد. قطعنامه ۱۹۲۹ هم عامل اثرگذار بر اراده طرف چینی نیست. شاکری همچنین درباره چشم‌انداز بازار نفت ایران می‌گوید: سوال اصلی این است که ایران چه درکی از نفت خود دارد. من تصور می‌کنم که طرف ایرانی باید حداکثر تمرکز را روی خام‌فروشی بگذارد و ایده کنار گذاشتن خام‌فروشی در حوزه نفت اشتباه است. وی می‌افزاید: میزان نسبت مازاد تولید ما نسبت به مازاد تولید جهانی، بسیار در معنادهی به بازار نفت ایران موثر است. البته این مستلزم دو قسمت است؛ کنترل مصرف داخلی و افزایش تولید داخلی، که این آینده را ترسیم می‌کند. وگرنه وزن ژئوپلیتیکی ۱۵ میلیون با ۱.۸ میلیون بشکه صادرات نفت، در همین حدی است که می‌بینید و روابط شما را در سطح تجاری قوی نگه می‌دارد و وارد سطح سیاسی‌گذاری نمی‌شود.

این اقتصاددان خاطرنشان می‌کند: اما در مجموع می‌توانم بگویم آن دینامیکی که در سال ۹۷ باعث کاهش شدید صادرات نفت ایران شد و یک بحران واقعی را ایجاد کرد، از بین رفته است.

Alborz.payam@gmail.com